

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 30 czerwca 1881.

64.

Traktat handlowy z dnia 23 maja 1881,

pomiędzy monarchią austryacko-węgierską a państwem niemieckiem.

(Zawarty w Berlinie dnia 23 maja 1881; ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 20 czerwca 1881; ratyfikacje wzajemne wymieniono w Berlinie dnia 29 czerwca 1881.)

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galiejski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Gdy pomiędzy Naszym pełnomocnikiem z jednej a pełnomocnikiem Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego, Króla pruskiego z drugiej strony, w celu urządzenia stosunków handlowych i obrotowych pomiędzy państwami obu Stron, zawarty i podpisany został w Berlinie dnia 23 maja 1881, nowy Traktat handlowy, składający się z 26 artykułów i dwóch załączek, opiewający dosłownie jak następuje:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król apostolski węgierski, z jednej strony, tudzież

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski, z drugiej strony, zamierzywszy dla rozwoju handlu i obrotu pomiędzy Swojemi krajami utrzymać zasady traktatowe także po upływie Traktatu handlowego, zawartego dnia 16 grudnia 1878, po raz ostatni umową z dnia 11 kwietnia 1880 na czas aż do 30 czerwca 1881 przedłużonego, nakazali zawiązać w tym celu rokowania i mianowali Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król apostolski węgierski: Swego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra Antoniego hrabiego Wolkenstein-Trostburga,

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski: Swego ministra stanu, sekretarza stanu do spraw wewnętrznych Karola Henryka Böttichera,

którzy zakomunikowawszy sobie nawzajem pełnomocnictwa swoje w dobrej i należytej formie znalezione, ułożyli i zawarli następujący Traktat handlowy:

Artykuł 1.

Strony Traktat zawierające zobowiązują się nie tamować wzajemnego obrotu pomiędzy swoimi krajami zakazami przywozu, wywozu lub przewozu czegokolwiek.

Wyjątki w tej mierze pozwolone są tylko:

- a) co do tytoniu, soli, prochu strzelniczego i innych środków rozsadzających;
- b) ze względu na zdrowie publiczne;
- c) co do potrzeb wojennych w nadzwyczajnych okolicznościach.

Artykuł 2.

Co się tyczy kwoty, zabezpieczenia i wybierania opłat wchodowych i wychodowych, jakoteż co się tyczy przewozu, żadna z dwóch Stron Traktat zawierających nie może sprzyjać trzecim państwom bardziej, aniżeli drugiej Stronie Traktat zawierającej. Przeto wszelka pod temi względami dogodność, uczyniona trzecim państwom, uczyniona być powinna jednocześnie drugiej Stronie Traktat zawierającej bez odwzajemnienia.

Wyjmują się:

1. te dogodności, które jedna ze Stron Traktat zawierających czyni krajowi ościennemu dla ułatwienia obrotu pewnym pasom pogranicznym i mieszkańcom pojedynczych obszarów;
2. dogodności, któreby jedna ze Stron umawiających się przyznała przez zawarcie dawniej lub w przyszłości związku cłowego.

Artykuł 3.

W krajach Stron Traktat zawierających, premie płacone w razie wywozu pewnych wyrobów, mają być tylko zwrotem ceł lub podatków wewnętrznych, wybieranych od rzeczonych wyrobów lub od istót, z których są zrobione. Nie więcej nad to zawierać w sobie nie powinny. Gdyby kwota tych wynagrodzeń lub ich stosunek do cła lub podatków wewnętrznych został zmieniony, Strony będą się o tem wzajemnie uwiadamiały.

Artykuł 4.

Od towarów, przez kraje jednej ze Stron Traktat zawierających, z krajów lub do krajów drugiej Strony przewożonych, nie mogą być wybierane opłaty przewozowe.

Umowa ta odnosi się do towarów przewożonych bądź to po przeładowaniu ich lub złożeniu w magazynie, bądź bezpośrednio.

Artykuł 5.

Nadto, w celu ułatwienia wzajemnego obrotu, obie Strony zgadzają się na uwolnienie od opłat przywozowych i wywozowych przedmiotów wywiezionych i napowrót przywiezionych, których tożsamość nie ulega wątpliwości a mianowicie:

- a) towarów (z wyjątkiem przedmiotów konsumcyjnych), które z wolnego obrotu w kraju jednej ze Stron kontraktujących, do krajów drugiej Strony na targi lub jarmarki sprowadzone, albo na niepewną sprzedaż nie w obrocie targowym i jarmarcznym przysłane, ale w kraju drugiej Strony nie przypuszczone do wolnego obrotu, lecz złożone pod kontrolą Władzy cłowej w magazynach publicznych, jakoteż wzorków, przywiezionych przez kupców podróżujących, jeżeli wszystkie przedmioty te odwiezione będą napowrót jako niesprzedane, w czasie z góry oznaczonym;
- b) bydła, przyprowadzonego na targi do krajów drugiej Strony kontraktującej, ale niesprzedanego i napowrót wyprowadzonego.

Artykuł 6.

Dla ułatwienia wzajemnego obrotu w powiatach pogranicznych, Strony Traktat zawierające umówiły się wydać postanowienia osobne, zawarte w załączce A.

Artykuł 7.

Co się tyczy postępowania celniczego z towarami podlegającymi kontroli listów przewodnych, pozwala się wzajemnie na takie ułatwienie obrotu, ażeby wtedy, gdy towary owe przechodzą bezpośrednio z krajów jednej do krajów drugiej Strony Traktat zawierającej, pieczęć nie była odejmowana i inną zastępowana i ażeby towary nie były wyładowane, o ile wymogom w tym względzie umówionym uczyniono zadosyć.

Artykuł 8.

Strony Traktat zawierające będą się nadto starały umieszczać swoje komory przeciwległe, gdzie stosunki na to pozwolą, w jednym i tem samym miejscu, ażeby czynności urzędowe z towarami, wychodzącymi z jednego okręgu cłowego do drugiego odbywać się mogły jednocześnie.

Artykuł 9.

Opłaty wewnętrzne, na rachunek Rządu albo na rachunek gmin i korporacyj, wybierane teraz lub w przyszłości wybierać się mające u jednej ze Stron Traktat zawierających od produkeyi, przyrządzenia lub konsumeyi wyrobu, nie mogą być pod żadnym pozorem wyższe ani uciążliwsze dla wyrobów drugiej Strony, aniżeli dla takichże samych wyrobów własnego kraju.

Artykuł 10.

Strony Traktat zawierające zobowiązują się współdziałać i nadal za pomocą stosownych środków w celu powstrzymania i karania przemytnictwa do albo z ich krajów i zachować wydane w tym celu ustawy karne, dostarczać pomocy prawnej, dozwalać urzędnikom nadzorczym drugiej Strony ścigania przestępców w swoim kraju i zarządzić, aby urzędnicy podatkowi, cłowi i policyjni, jakoteż przełożeni gmin udzielali im wszelkich potrzebnych wyjaśnień i pomocy.

Załączka B zawiera kartel cłowy, zawarty na zasadzie tych postanowień ogólnych.

Środki umówione w celu wzajemnego wspierania nadzoru nad wodami granicznymi i nad takimi częściami granicy, gdzie kraje Stron Traktat zawierających stykają się z krajami obcych państw, zostawiają się w swojej mocy.

Artykuł 11.

Każda ze Stron Traktat zawierających dozwalać będzie wstępu okrętom handlowym drugiej Strony i ich ładunkom pod temi samemi warunkami i za temi samemi opłatami, co własnym okrętom handlowym.

Toż samo tyczy się żeglugi nadbrzeżnej. O tem, do którego państwa należą okręty każdej ze Stron Traktat zawierających orzekać się będzie podług prawodawstwa ich ojczyzny.

Do udowodnienia pojemności okrętów handlowych w celu oznaczenia opłat żeglarskich i portowych, dostatecznymi być mają listy miarowe ważne podług prawodawstwa ich ojczyzny i miary okrętowe nie będą zredukowane dopóty, dopóki pozostawać będą w mocy umowy zawarte w r. 1872 pomiędzy Stronami Traktat zawierającemi za pomocą wymiany not a tyczące się wzajemnej równoważności listów miarowych.

Artykuł 12.

Od okrętów jednej ze Stron Traktat zawierających, które w nieszczęściu lub w potrzebie zawiną do portów drugiej Strony, nie będą wybierane opłaty żeglarskie lub portowe, jeżeli okręty te nie przedłużą pobytu nad potrzebę i nie będą się zajmowały handlem.

Od towarów z rozbitych i uszkodzonych okrętów, naładowanych na okręcie jednej ze Stron Traktat zawierających, druga Strona z zastrzeżeniem wynagrodzenia za zachowanie, tylko wtedy pobierać może opłatę, gdy przechodzą na konsumpcję.

Artykuł 13.

Używanie wszelkich dróg wodnych, naturalnych i sztucznych w krajach Stron Traktat zawierających, dozwolone być ma wszystkim marynarzom i statkom do jednej z nich należącym, pod temi samemi warunkami i za temi samemi opłatami od okrętu lub ładunku, co marynarzom i statkom własnego kraju.

Artykuł 14.

Używanie gościńców i wszelkich innych dróg, kanałów, szluz, promów, mostów i przejazdów pod mostami, portów i przystani, oznaczeń i oświetleń drogi wodnej, służby rotmańskiej, wind i zakładów wågowych, składów, zakładów do ratowania i zachowywania towarów okrętowych itp. o ile urządzenia te i zakłady przeznaczone są dla obrotu powszechnego, dozwolone być ma, bez względu, czy Rząd czy osoby prywatne niemi zarządzają, obywatelom drugiej Strony Traktat

zawierającej pod temi samemi warunkami i za temi samemi opłatami, co obywatelom własnego państwa.

Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień co do służby oświetlenia na morzu i rotmańskiej, opłaty pobierane być mogą tylko wtedy, gdy zakładów takich lub urządzeń rzeczywiście używano.

Drogowe dla obrotu przecinającego granicę kraju, na drogach służących do połączenia krajów Stron Traktat zawierających ze sobą lub z zagranicą, nie może być w stosunku do długości drogi wyższe niż dla obrotu odbywającego się w obrębie własnego kraju.

Artykuł 15.

Na kolejach żelaznych nie ma być czyniona żadna różnica pod względem cen przewozu lub czasu i sposobu ekspedycyowania pomiędzy mieszkańcami krajów Stron Traktat zawierających. Mianowicie transporty idące z krajów jednej Strony do krajów drugiej Strony, lub przez kraje drugiej Strony przechodzące, nie mogą być ekspedycyowane z mniejszemi dogodnościami lub po wyższych cenach niż transporty odchodzące z krajów tejże Strony lub w nich pozostające.

Dla obrotu pasażerskiego i towarowego pomiędzy stacyami kolei żelaznych, leżąciami w krajach jednej ze Stron Traktat zawierających, odbywającego się w obrębie tychże krajów w nieprzerwanym związku kolei, wywieszone być mają taryfy w ustawowej walucie krajowej tychże krajów nawet w tym przypadku, gdy związek kolejowy do tego obrotu używany, utrzymuje w ruchu całkiem lub częściowo administracya, mająca siedzibę w krajach drugiej Strony.

Na liniach zbiegowych i o ileby chodziło jedynie o obrót pomiędzy stacyami obu Stron tuż przy granicy leżąciami, chociażby taryfa nie opiewała na walutę ustawową krajową, nie może być odmawiane przyjmowanie opłat za przewóz pasażerów i towarów w monecie dozwolonej ustawami kraju, w którym leży miejsce poboru opłat, z uwzględnieniem wartości obiegowej, jaka wówczas będzie.

Przepisane tu przyjmowanie pieniędzy nie ma wywierać wpływu na umowy interesowanych zarządów kolejowych względem zamykania rachunków.

Artykuł 16.

Strony Traktat zawierające będą dokładały starania, aby wzajemny ruch kolejowy w ich krajach był ile możności ułatwiony przez zaprowadzenie bezpośredniego związku szynowego pomiędzy kolejami schodzącymi się w jednym miejscu i przez przeprowadzenie wagonów z jednej kolei na drugą.

Strony Traktat zawierające zobowiązują się dołożyć starania, aby zarządy kolejowe zaprowadziły ekspedycye bezpośrednie lub taryfy bezpośrednie w obrocie pasażerskim i towarowym jak tylko i o ile obie Strony uznają to za pożądane.

Zastrzega się, aby najwyższe Władze nadzorcze obu Stron, porozumiewszy się wprost ze sobą, wydały jednostajne przepisy transportowe dla obrotu bezpośredniego, mianowicie co się tyczy terminów dostawy.

Artykuł 17.

Strony Traktat zawierające zobowiązują się zabezpieczyć obrót kolejowy pomiędzy swemi krajami od przerw i przeszkód.

Wagony kolei żelaznych, w których przewożone były konie, muły, osły, rogacizna, owce, kozy lub świny, jeżeli znowu wkrótce użyte być mają do przewiezienia rzeczonych rodzajów bydła z krajów jednej do krajów drugiej Strony, poddane być powinny wprzód, w sposób osobną umową przepisac się mający, oczyszczeniu (odwietrzeniu), w celu zupełnego wytepienia zarodków zarazy, jeżeliby do wagonów tych przyległy.

Artykuł 18.

Tam, gdzie na granicach istnieją związki szynowe i wagony przechodzą bezpośrednio, Strony Traktat zawierające uwalniać będą towary nadchodzące w wagonach dających się zamknąć podług przepisu i przesyłane w tychże samych wagonach do takiego miejsca w głębi kraju, w którym znajduje się urząd cłowy i podatkowy, upoważniony do załatwienia czynności celniczej, od deklaracyi, wyładowania i rewizyi na granicy, jakoteż od zamknięcia pak, jeżeli towary te oznajmione będą do wehodu przez przedstawienie wykazów ładunkowych i listów przewozowych.

Towary, które w wagonach kolei żelaznej podług przepisu zamknąć się dających, przez kraje jednej ze Stron Traktat zawierających są wywożone lub do krajów drugiej Strony bez przeładowania, przewożone, uwolnione być powinny od deklaracyi, wyładowania i rewizyi, jakoteż od zamknięcia pak tak w głębi kraju, jakoteż na granicach, o ile przez przedstawienie wykazów ładunkowych i listów przewozowych oznajmione będą do przewozu.

Przepisy powyższe wykonywane będą atoli pod tym warunkiem, że zarządy kolei żelaznych obowiązane będą starać się, aby wagony nadchodziły do urzędu w głębi kraju lub w miejscu wyjścia w czasie właściwym z nienaruszonym zamknięciem.

Jeżeli jedna ze Stron Traktat zawierających umówiła się z trzeciemi państwami o zaprowadzenie w postępowaniu cłowym rozleglejszych ułatwień niż te, które tu są wspomniane, ułatwienia te stosowane będą pod warunkiem wzajemności także w obrocie z drugą Stroną.

Artykuł 19.

Obywatele Stron Traktat zawierających zostawać mają całkiem na równi z krajowcami we względzie otwierania i wykonywania handlu i przemysłu, tudzież opłat od tego. Na targach i jarmarkach obywatele jednej Strony uważani będą za równych obywatelom drugiej Strony.

Postanowienia powyższe nie będą stosowane do przemysłu aptekarskiego, do meklerstwa handlowego i wykonywania przemysłu przenośnego, licząc w to handel obnośny.

Kupecy i fabrykanci, tudzież inni przemysłowcy, którzy udowodnią, że w państwie, w którym stale mieszkają, opłacają przepisane należytości od przedsiębiorstwa, któremu się oddają, nie są obowiązani do żadnych dalszych opłat od tego w krajach drugiej Strony Traktat zawierającej, jeżeli osobiście lub przez swoich komisantów zakupują towary lub starają się o zamówienia, do czego powinni zawsze mieć z sobą próbki.

Obywatele jednej ze Stron Traktat zawierającej, trudniący się przewozem na lądzie albo żeglugą morską lub rzeczną pomiędzy miejscami rozmaitych państw, nie mają podlegać w krajach drugiej Strony podatkowi zarobkowemu za wykonywanie tego przemysłu.

Spółki akcyjne, komandytowe na akcje i asekuracyjne wszelkiego rodzaju, prawnie istniejące w krajach jednej ze Stron Traktat zawierających, będą mogły wykonywać swój przemysł w krajach drugiej Strony stosownie do obowiązujących tamże ustaw i przepisów, tudzież dochodzić praw swoich przed Sądem.

Artykuł 20.

Co się tyczy oznaczania towarów lub ich opakowania, jakoteż co się tyczy znaków fabrycznych lub handlowych, próbek i wzorków, jakoteż przywilejów na wynalazki, obywatele jednej ze Stron Traktat zawierających używać będą w krajach drugiej Strony takiej samej opieki, jak własni obywatele. Atoli obywatele każdej ze Stron Traktat zawierających dopełnić mają w krajach drugiej Strony przepisanych warunków i formalności.

Opieka nad znakami fabrycznymi i handlowymi udzielana będzie obywatelom drugiej Strony tylko o tyle i na tak długo, o ile i jak długo znaki te używać będą opieki w ich państwie rodzinnem.

Artykuł 21.

Strony Traktat zawierające nadają sobie wzajemnie prawo ustanawiania konsulów we wszystkich tych miejscach portowych i handlowych drugiej Strony, w których jakimkolwiek trzeciemu państwu pozwolono utrzymywać konsulów.

Konsulowie ci jednej ze Stron Traktat zawierających używać mają w krajach drugiej Strony, pod warunkiem wzajemności tych samych przywilejów, praw i swobód, których używają lub używać będą konsulowie któregośkolwiek trzeciego państwa.

Artykuł 22.

Każda ze Stron Traktat zawierających zobowiąże konsulów swoich za granicą, aby obywatelami drugiej Strony, gdyby w temże samem miejscu nie była reprezentowana przez konsula, opiekowali się w taki sam sposób i nie za wyższą opłatą, jak własnymi obywatelami.

Artykuł 23.

Strony Traktat zawierające nadają sobie wzajemnie prawo wysyłania do swoich komor urzędników w celu wywiedzenia się tam, jak są załatwiane czynności, tyjące się ceł i dozoru granicznego, do czego urzędnikom tym czynione być mają chętnie wszelkie ułatwienia.

Państwa Traktat zawierające będą sobie wzajemnie udzielały wszelkie pożądanе wyjaśnienia co do rachunkowości i statystyki.

Artykuł 24.

Niniejszy Traktat handlowy rozciągać się będzie także na kraje lub części krajów, które z obszarami Stron Traktat zawierających są obecnie lub będą w przyszłości połączone związkiem słowym.

Artykuł 25.

Traktat niniejszy nabyć ma mocy obowiązującej od dnia 1 lipca 1881. Obowiązywać ma aż do dnia 31 grudnia 1887. Atoli każda ze Stron rokujących zastrzega sobie prawo wypowiedzenia Traktatu od dnia 1 stycznia 1883 z takim skutkiem, że tenże w rok po wypowiedzeniu utraci moc obowiązującą.

Artykuł 26.

Ratyfikacye Traktatu niniejszego wymienione być mają jak można najrychlej, najpóźniej zaś dnia 30 czerwca 1881 w Berlinie.

Dla większej mocy i wagi pełnomocnicy obu Stron podpisali Traktat niniejszy i wycisnęli na nim swoje pieczęcie.

Działo się w Berlinie dnia 23 maja 1881.

(L. S.) **Hrabia A. Wolkenstein** r. w.

(L. S.) **Karol Henryk Bötticher** r. w.

Załączka A.

Ułatwienia w obrocie pogranicznym.

1. W dobrach ziemskich lub posiadłościach gruntowych, które przecina granica cłowa obudwu państw, bydło gospodarskie i narzędzia gospodarskie, zboże do uprawy pól, tudzież zebrane tamże płody rolnicze i bydłce wolno przeprowadzić bez opłaty cła z miejsc produkeyi w jednym do budynków i lokalów przeznaczonych na ich zachowywanie w drugim okręgu cłowym a to w naturalnych punktach przechodu, które wskazuje potrzeba gospodarska lub takiż cel.

2. Mieszkańcy pogranicza, którzy chcą uprawiać w okręgu pogranicznym własne lub dzierżawione role i łąki, lub mają tam wykonać jakąkolwiek inną pracę rolniczą, wszakże w pobliżu swojej siedziby, nie będą opłacali cła od zboża do uprawy rzeczonych gruntów, od zebranych płodów rolniczych i zboża w snopach, stamtąd wyprowadzonego, tudzież od bydła roboczego i narzędzi potrzebnych do prac rolniczych.

Jeżeli stosunki miejscowe i prace wykonać się mające tego wymagają, wolno będzie przechodzić granicę nawet bocznemi drogami z zachowaniem ostrożności przepisać się mających i pod warunkiem powrotu jeszcze w tym samym dniu.

3. W obrocie wzajemnym okręgów pogranicznych, gdzie stosunki miejscowe czynią to pożądanem lub na to pozwalają, następujące przedmioty mogą być przywożone i wywożone bez opłaty cła nawet bocznemi drogami z zachowaniem należytych ostrożności:

Popiół wylugowany lub wyrzucalny na nawóz, piasek murarski (pospolity) i krzemienie; drzewa, krzewy i inne żyjące rośliny lub szczepy do przesadzania, jakoteż wsadzone w doniczki lub stągwie, o ile temu nie sprzeciwiają się przepisy ogólne przeciw wnoszeniu szkodliwych owadów; miotły z wikliny, brzeziny itp.; ule z żywem pszczołami; nawóz, bydłce; hubka, surowa; konopie i len z korzeniami; trawa, mech; sitowie; rośliny pastewne; ściółka leśna; siano, słoma i siczka; mleko; szmergel i trypla w kawalkach; glina zwyczajna i garncarska, pospolita; torf i ziemia bagnista.

4. Bydło, pędzone na pastwisko lub stamtąd wracające, może prrzechodzić przez linię cłową bez opłaty cła, pod warunkiem stwierdzenia tożsamości. Również przeprowadzane być mogą napowrót bez opłaty cła płody otrzymane z bydła pędzonego na pastwisko, jakoto: mleko, masło, ser, wełna i uzyskany w czasie pobytu tamże przyplodek w ilości odpowiedniej ilości bydła i czasowi pobytu na pastwisku.

O ile stosunki miejscowe tego wymagają, przechodzenie przez granicę drogami bocznymi z zachowaniem ostrożności miejscowych, które w tym względzie będą przepisane, jest dozwolone nawet wtedy, gdy byłoby ma przez czas dłuższy pozostać na pastwisku w okręgu granicznym drugiej Strony.

5. Mieszkańcy obustronnych okręgów pogranicznych są wolni od wszelkich opłat cłowych, gdy zboże, nasiona olejne, konopie, len, drzewo, dębiankę i inne podobne przedmioty gospodarskie przenoszą do młynów w okręgu pogranicznym drugiej Strony, celem zmielenia ich, utłuczenia, pokrajania, utarcia itp. i wracają z niemi po ich przeistoczeniu.

Nadto wolno będzie pozwalać na wyjątki od zwyczajnego postępowania cłowego, ile razy przemawiać za tem będą stosunki miejscowe uwzględnienia godne, z zaprowadzeniem natomiast innych środków omijaniu cła zapobiegających, zastosowanych do okoliczności. Ilości płodów, które zamiast istot surowych wolno napowrót wprowadzać a względnie napowrót wyprowadzać, ustanawiane będą w miarę potrzeby przez zarządy cłowe obu Stron za zobopólną zgodą.

6. Uwolnienie od cła rozciągane będzie wzajemnie nadto na wszelkie worki i naczynia, w których płody rolnicze, jak np. zboże i inne owoce rolne, gips, wapno, napoje lub płyny innego rodzaju, i wszelkie inne przedmioty w obrocie pogranicznym do kraju sąsiedniego bywają przenoszone i które wracają stamtąd próżno tą samą drogą.

7. Istniejące ułatwienia w obrocie pomiędzy mieszkańcami powiatów pogranicznych obu Stron, co do przedmiotów własnej potrzeby onychże, przenoszonych do naprawy lub do jakiegokolwiek rękodzielniczego obrobienia, któremu domowa praca dla zarobku za równą ma być uważana, zachowują się w swej mocy.

8. Wszelkie istniejące ułatwienia, formalności i kontrole w obrocie pogranicznym, pozostawiają się bez zmiany.

Załączka B.

Kartel cłowy.

§. 1.

Każda ze Stron kontraktujących zobowiązuje się dopomagać w myśl postanowień poniżej następujących do zapobieżenia przekroczeniom (§§. 13 i 14) ustaw cłowych drugiej Strony, ich odkrycia i ukarania.

§. 2.

Każda ze Stron kontraktujących zobowiąże czynniki swoje, przeznaczone do zapobiegania przekroczeniom własnych ustaw cłowych albo do donoszenia o nich, aby, jak tylko się dowiedzą, że także ustawy drugiej Strony mają być lub zostały przekroczone, w pierwszym przypadku przeszkadzali ile możności wszelkimi prawnymi środkami popełnieniu przekroczenia a w obydwu, aby jak najrychlej zawiadomili krajową Władzę cłową lub podatkową (w Niemczech: komory główne lub urzędy podatkowe główne, w monarchyi austriacko-węgierskiej: komory główne lub komisarzy straży skarbowej).

§. 3.

Władze cłowe lub podatkowe jednej Strony, dowiedziawszy się o przekroczeniach ustaw cłowych drugiej Strony, obowiązane są uwiadomić o nich nie-

zwłocznie Władze cłowe lub podatkowe tejże w §fie 2 wzmiankowane i udzielić im wszelkiego wyjaśnienia rzeczowego co do odnośnych czynów, o ile je rozpoznać mogą.

§. 4.

Urzędy poborowe każdej ze Stron kontraktujących obowiązane są pozwolić na żądanie w każdym czasie wyższym urzędnikom cłowym lub podatkowym, przez drugą Stronę do tego upoważnionym, przeglądać w siedzibie urzędu rejestra lub części rejestrów, wykazujące obrót wozów z krajów i do krajów tej ostatniej i na jej granicy, jakoteż dowody.

§. 5.

Urzednicy cłowi i podatkowi na granicy pomiędzy okregami cłowemi obu Stron otrzymać mają polecenie, aby sobie najchętniej pomagali do zapobieżenia przemytnictwu do obu Stron i wykrywania go i aby nietylko udzielali sobie w tym celu nawzajem w jak najkrótszym czasie swoje postrzeżenia, lecz nadto, aby utrzymywali z sobą przyjaźny sąsiedzki stosunek i aby się od czasu do czasu, tudzież w razie szczególnych powodów naradzali ze sobą, dla porozumienia się co do właściwego wspólnego działania.

§. 6.

Urzednikom cłowym i podatkowym obu Stron kontraktujących, ścigającym przemytnika, albo przedmioty lub ślady przekroczenia ustaw cłowych swojego państwa, wolno będzie udać się do kraju drugiej Strony w tym celu, ażeby zaproponować tamtejszym przełożonym gmin lub Władzom środki potrzebne do wykrycia istoty czynu i sprawy, tudzież do zabezpieczenia dowodu, zebrania wszelkich środków dowodowych, tyczących się dokonanego lub usiłowanego obejścia cła, jakoteż stosownie do okoliczności, tymczasowe przytrzymanie towarów i sprawy.

Przełożeni gmin i Władze każdej ze Stron kontraktujących uczynić powinni zadosyć przedstawieniom tego rodzaju w taki sposób, jak im to nakazuje prawo i obowiązek w razie domniemanych lub odkrytych przekroczeń ustaw cłowych własnego państwa. Nadto urzednicy cłowi i podatkowi jednej Strony wezwani być mogą za pośrednictwem swojej Władzy przełożonej przez Władzę właściwą drugiej Strony, aby przed tą ostatnią lub przed Władzą właściwą swojego własnego kraju wyjawili okoliczności, tyczące się ominienia cła.

§. 7.

Żadna ze Stron kontraktujących nie będzie cierpiała w swoim okręgu stowarzyszeń, mających na celu przemytnictwo do krajów drugiej Strony i nie będzie uprawiała umów względem zabezpieczenia przedsięwzięciom przemytniczym od możebnych szkód.

§. 8.

Każda ze Stron kontraktujących obowiązana jest zapobiegać, ażeby w pobliżu granicy drugiej Strony nie zgromadzano zapasów, które uważać należy za przeznaczone do przemycenia do krajów drugiej Strony i aby ich tam nie zachowywano bez dostatecznego zabezpieczenia od grożącego nadużycia.

W okręgu pogranicznym składy towarów zagranicznych nieoclonionych znajdować się mają zwyczajnie tylko w takich miejscach, gdzie się znajduje urząd cłowy a w tym przypadku pod zamknięciem Władzy cłowej i pod jej kontrolą.

Gdyby w pojedynczych przypadkach zamknięcie urzędowe nie dało się zastosować, natenczas zamiast niego zarządzona być ma inna, ile możliwości zabezpieczająca kontrola. W obrębie okręgu pogranicznego zapasy towarów zagranicznych ocłonych, jakoteż krajowych, nie powinny być większe niż potrzeba do dozwolonego obrotu, t. j. wymierzonego podług miejscowej konsumpcyi we własnym kraju. Jeżeli powstanie podejrzenie, że się nagromadziły zapasy towarów tego ostatniego rodzaju po nad wzmiankowaną potrzebę i mające być przemyceniami, składy takie, o ile to prawnie stać się może, weźmie Władza cłowa pod szczególną kontrolę, zdolną do zapobieżenia przemytnictwu.

§. 9.

Każda ze Stron kontraktujących jest obowiązana:

- a) towarom, których przywóz i przewóz w okręgu drugiej Strony jest zabroniony, udzielać odpłatę cłową lub podatkową tylko za udowodnieniem osobnego od tamtej Strony pozwolenia;
- b) towarom, które w okręgu drugiej Strony podlegają opłacie wchodowej i są do niego przeznaczone, udzielać odpłatę cłową lub podatkową do tegoż okręgu albo zaopatrywać je wykazami:
 1. tylko w kierunku komory wchodowej tamtejszej, dostateczne upoważnienia posiadającej,
 2. wyprawiać je z komor wychodowych lub miejsc legitymacyi tylko w takich porach dnia, aby mogły przybyć na drugą stronę granicy w czasie tam dozwolonym i
 3. nie dozwalać żadnego, które uniknionem być może, zatrzymania pomiędzy komorą wyjścia lub miejscem legitymacyi a granicą.

§. 10.

Nadto każda ze Stron wtedy dopiero wydawać będzie rękojmię, złożone na wypadek wywiezienia napowrót towarów niesprzedanych, jakoteż wypłacać darowane podatki lub zwroty od towarów wywiezionych, gdy świadectwem przez komorę wyjścia wydanem a liczbę rejestru i datę ekspedycyi zawierającym, będzie udowodnione, jako towar wywieziony do oznaczonego kraju sąsiedniego, był w tym ostatnim oznajmiony.

§. 11.

Przed wykonaniem postanowień zawartych w §. 9 pod b) i w §. 10 Strony kontraktujące porozumią się najchętniej co do potrzebnej ilości przykomorków awizacyjnych i percepcyjnych, tudzież ich upoważnień, co do godzin ekspedycyi, które powinny im być wyznaczone zgodnie, jeżeli przykomorki zostają w stosunkach bezpośrednich ze sobą i co do zarządzenia w miarę potrzeby urzędowego przeprowadzania wywożonych towarów aż do przykomorka awizacyjnego na drugiej stronie, jakoteż co do szczególnych środków dla obrotu kolejowego.

§. 12.

Każda ze Stron kontraktujących zabronić ma przekroczeń ustaw cłowych drugiej Strony w §§. 13 i 14 wzmiankowanych nietylko własnym poddanym, lecz także wszystkim tym, którzy w jej okręgu czasowo mieszkają albo tylko

chwilowo przebywają, pod zagrożeniem karami w tychże paragrafach podanemi. Obiedwie Strony kontraktujące zobowiązują się nawzajem dozorować w swoim okręgu tych poddanych drugiej Strony kontraktującej, którzy ściągali na siebie podejrzenie, iż trudnią się przemyślnictwem.

§. 13.

Dopuszczającym się przekroczenia zakazów drugiej Strony, dotyczących się przywozu, wywozu i przewozu, jakoteż defraudacyj cłowych lub podatkowych, to jest takich czynności lub przeciwnych prawu opuszczeń, przez które taż druga Strona pozbawiona została opłaty wwozowej lub wywozowej, należącej się jej prawnie, albo byłaby jej pozbawiona, gdyby osiągnięcie celu nie zostało odkryte, zagrozić ma każda ze Stron kontraktujących podług swego wyboru albo zaborem przedmiotu przekroczenia, a według okoliczności, złożeniem wartości całkowitej i prócz tego odpowiedniami grzywnami lub temi samemi grzywnami albo karami na majątku, którym podlegają przekroczenia tego samego rodzaju lub podobne przeciw jej własnym ustawom o podatkach.

W tym ostatnim przypadku kwota kary, o ileby wymierzana była prawnie podług niezapłaconego podatku, obliczana być ma na podstawie taryfy tego państwa, którego ustawę o podatkach przekroczone.

§. 14.

Dopuszczającym się takich przekroczeń ustaw cłowych drugiej Strony, przez które dowodnie nie mógł lub nie miał być naruszonym zakaz przywozu, wywozu lub przewozu, lub podatek nie zapłaconym, zagrozić należy dostatecznemi grzywnami, zawisłemi w oznaczonych granicach od uznania sędziego.

§. 15.

Żadna ze Stron kontraktujących nie jest na podstawie niniejszego kartelu obowiązana zagrażać karami więziennemi lub robotnemi (z zastrzeżeniem zamienienia, stosownie do jej własnych ustaw podatkowych, kar pieniężnych niewykonalnych na areszt lub robotę), jakoteż karami na czci, odebraniem upoważnienia przemysłowego lub zastrzeżeniem kary przez ogłoszenie wyroku.

§. 16.

Natomiast przepisy o karach, wydać się mające stosownie do §§. 12—15, nie mają wyłączać lub ścieśniać prawnego ukarania za inne przekroczenia, przestępstwa i zbrodnie, jeżeliby razem z naruszeniem ustaw cłowych drugiej Strony były popełnione, jakoto: obelgi, bezprawny opór, pogroźki lub gwałty, fałszerstwa, przekupstwa lub wymuszenia itp.

§. 17.

Każda ze Stron kontraktujących obowiązana jest śledzić i karać podług ustaw przekroczenia ustaw cłowych drugiej Strony, na wniosek Władzy właściwej tejże, za pośrednictwem tych samych Sądów i z zachowaniem tych samych form, co przekroczenia swoich własnych ustaw tego rodzaju,

1. jeżeli obwiniony jest albo obywatelem tego państwa, które ma wytoczyć mu śledztwo i naznaczyć karę, albo

2. jeżeli tenże nietylko w czasie przekroczenia mieszkał w okręgu tego państwa, choćby tylko czasowo, albo z tego okręgu popełnił przekroczenie, lecz także przy lub po nadejściu wniosku, dotyczącego się śledztwa, przebywa w temże państwie;

w przypadku jednak wzmiankowanym pod 2 tylko wtedy, jeżeli obwiniony nie jest obywatelem państwa, którego ustawy są przedmiotem zarzuconego przekroczenia.

§. 18.

Do śledztw wzmiankowanych w §. 27 właściwym będzie ten Sąd, z którego okręgu popełniono przekroczenie i Sąd, w którego okręgu obwiniony ma siedzibę, lub będąc cudzoziemcem, czasowo przebywa, o ile przeciw temuż samemu obwinionemu, z przyczyny tegoż samego przekroczenia nie toczy się już lub nie skończyło się właśnie wydaniem wyroku postępowanie w innym Sądzie.

§. 19.

W śledztwach, wzmiankowanych w §. 17, podaniem urzędowym Władz lub funkcyonaryuszom drugiej Strony przyznawana być powinna taka sama dowodność, jak urzędowym podaniem Władz lub funkcyonaryuszów własnego państwa, w przypadkach tego samego rodzaju.

§. 20.

Koszta postępowania karnego, wytoczonego w myśl §. 17, jakoteż koszta wykonania kary, obliczać i nakładać należy podług tych samych zasad, które stosowane bywają w postępowaniu karnem o podobne przekroczenia ustaw własnego państwa.

O tymczasowe opędzenie tychże starać się ma państwo, w którym toczy się śledztwo.

Te koszta postępowania i wykonania kary, które, jeżeliby postępowanie wytoczone zostało o przekroczenie własnych ustaw podatkowych, to państwo musiałoby ostatecznie ponieść, o ile od obżałowanego nie mogą być ściągnięte lub ściągniętymi grzywnami pokryte, wynagrodzić ma to państwo, którego Władza zaproponowała śledztwo.

§. 21.

Kwot, które w skutek postępowania karnego, w myśl §. 17 wytoczonego, wpłyną od obżałowanego albo z sprzedaży przedmiotów przekroczenia, użyć należy na pokrycie najprzód zaległych kosztów sądowych, następnie podatków drugiej Stronie niezapłaconych a nakoniec kar.

Wpływami z kar rozporządza państwo, w którym się postępowanie toczyło.

§. 22.

Dopóki wyrok ostateczny prawomocny nie jest wydany, śledztwo wytoczone w myśl §. 17 ma być na wniosek Władzy tego państwa, które je poleciło, natychmiast zaniechane.

§. 23.

Prawo darowania i złagodzenia kar, na które obżałowany został skazany skutkiem postępowania wytoczonego w myśl w §. 17, lub którym poddał się dobrowolnie, służy temu państwu, w którego Sądzie nastąpiło skazanie lub poddanie się karze.

Atoli przed takim darowaniem lub złagodzeniem kary, Władzy właściwej państwa, którego ustawy zostały przekroczone, następczo być ma sposobność wynurzenia swego zdania w tej mierze.

§. 24.

Na prośbę właściwego Sądu, Sądy każdej ze Stron kontraktujących obowiązane są, gdy w drugim okręgu o przekroczenie ustaw cłowych tego okręgu lub też w myśl §. 17 wytoczone będzie postępowanie karne:

1. na żądanie przesłuchiwać pod przysięgą świadków i biegłych, przebywających w ich okręgu sądowym i w razie potrzeby spowodować pierwszych do dania świadectwa, o ile tego na zasadzie ustaw krajowych odmówić nie mogą, np. o ile to nie tyczy się współwiny świadków, lub nie ma rozciągać się na okoliczności, które z obwinieniem nie zostają w bliskim związku;

2. wykonywać urzędowe oględziny i uwierzytelniać wywód;

3. doręczać wezwania i wyroki obżalowanym, przebywającym w okręgu Sądu proszonego a nie należącym do tego samego co on państwa;

4. przestępców i ich ruchomości, w okręgu Sądu proszonego znachodzone, przytrzymywać i wydawać o ile przestępcy nie należą do tego samego państwa co Sąd proszony lub do takiego trzeciego państwa, które na mocy kontraktów jest obowiązane kazać swoim Władzom przekroczenie o które chodzi, należycie śledzić i ukarać.

§. 25.

W kartelu niniejszym przez „ustawy cłowe“ rozumieją się także zakazy przywozu, wywozu i przewozu a przez „Sądy“ Władze, ustanowione w każdym z okręgów obu Stron do śledzenia i karania przekroczeń własnych ustaw tego rodzaju.

§. 26.

Postanowienia powyższe nie uchylają ani nie zmieniają rozciąglejszych ustępstw pomiędzy państwami kontraktującymi, mających na celu przeszkodzenie przemyślnictwu.

Tedy po zbadaniu wszystkich postanowień tego Traktatu i jego załączek potwierdziliśmy go i przyrzekamy cesarskiem i królewskiem słowem Swojem za Siebie i za Swoich następców, że go w całej osnowie wiernie zachowywać będziemy i zachowywać każemy.

W dowód czego podpisaliśmy własnoręcznie dokument niniejszy i rozkazaliśmy wycisnąć na nim Naszą cesarską i królewską pieczęć.

Działo się w Wiedniu dnia dwudziestego miesiąca czerwca w roku Pańskim tysiąc ósmset ósmdziesiątym, Naszego panowania trzydziestym trzecim.

Franciszek Józef r. w.

Baron Haymerle r. w.

Z najwyższego rozkazu Jego c. i k. Apostolskiej Mości:

Antoni Hrabia Wolkenstein-Trostburg r. w.

c. i k. naczelnik sekeyjny.

Protokół końcowy.

Podpisując w dniu dzisiejszym Traktat handlowy między monarchyą austriacko-węgierską a Państwem niemieckiem, pełnomocnicy Stron obydwu złożyli do niniejszego protokołu następujące uwagi, oświadczenia i układy:

Do artykułu 1go Traktatu.

1. Zastrzeżenie wyrażone w artykule 1 pod *b*) rozciąga się także na te środki ostrożności, które zarządzone będą dla ochronienia gospodarstwa wiejskiego od przeniesienia i rozszerzenia się szkodliwych owadów (jak np. wszyscy winnej i chrząszcza Colorado).

2. Strony Traktat zawierające będą się nawzajem uwiadamiały o wszelkich ograniczeniach obrotu zarządzonych ze względu na zdrowie publiczne.

3. O ile pojedynczym właścicielom gospodarstw w okręgach niemieckich, graniczących z monarchyą austriacko-węgierską, mogło być dotychczas pozwalane sprowadzać z monarchyi austriacko-węgierskiej rocznie aż do sześciu sztuk bydła do użytku i do chowu na potrzebę własnego gospodarstwa, powiększa się ilość tę aż do 12 sztuk na rok kalendarzowy.

Bydło, w przerzeczonym obrocie granicznym z monarchyi austriacko-węgierskiej do pogranicznych okręgów niemieckich sprowadzone, nie może zwyczajnie być internowane dłużej niż 45 dni.

O ileby ze względu na potrzeby miejscowe okazało się pożądanem, aby okręgi, które dotychczas wyznaczone były po stronie niemieckiej do tego obrotu granicznego, zostały powiększone, potrzeby takie będą według słuszności zaspokojone.

Do artykułu 3go Traktatu.

Obie Strony Traktat zawierające będą miały o to staranie, iżby prawodawstwo wewnętrzne postępowało za rozwojem technicznym przemysłu podlegającego opłacie wewnętrznej w ten sposób, aby nie zwracano więcej niż wynosił podatek rzeczywiście opłacony.

Do artykułu 5go Traktatu.

Co się tyczy tych towarów, które z okręgu jednej ze Stron Traktat zawierających przywiezione były do okręgu drugiej Strony na targi lub jarmarki, lub przesłane tam zostały na niepewną sprzedaż po za obrębem obrotu targowego lub jarmarcznego i w czasie z góry oznaczyć się mającym, wracają napowrót niesprzedane, tudzież wzorków, które przywożą podróżujący kupcy, stosowane będą do nich przepisy, obowiązujące obecnie w okręgach obu Stron kontraktujących.

Bydło przyprowadzane na targi do okręgu drugiej Strony Traktat zawierającej i wracające stamtąd jako niesprzedane, ekspedyować będą obie Strony z jak największemi ułatwieniami.

Opisanie bydła podług rodzaju, ilości sztuk i maści z dodaniem znaków szczególnych, gdyby były, uważane będzie zwyczajnie za dostateczne do stwierdzenia tożsamości.

Do artykułu 6go Traktatu.

We względzie zwolnień cłowych, co do których stanowi pojęcie okręgu granicznego i mieszkańców pogranicza, okręgi pograniczne. obecnie w obudwu państwach istniejące, uważane będą za te, na które uwolnienia owe mają się rozciągać. Gdyby rozciągłość okręgów pogranicznych miała się zmienić, zwolnienia cłowe służyć będą pasowi granicznemu na odległość dziesięciu kilometrów od granicy. Wszakże Władze kierujące okręgów pogranicznych o które chodzi, mają prawo dozwalać za przychyleniem się Władzy kierującej drugiej Strony Traktat zawierającej na czynienie wyjątków stosownie do potrzeb miejscowych także po za obrębem tych okręgów.

Do artykułu 5go, 6go i 7go Traktatu.

Ułatwienia obrotu, względem których umówiono się w artykułach 5, 6 i 7, stosowane będą także do obrotu przez jezioro bodeńskie pod kontrolą ustanowioną w umowie między Austryą, Bawaryą, Wirtembergiem i Badenem z dnia 20 lutego 1854.

Umowa rzeczona ulegnie rewizyi, ponieważ zawiera postanowienia, które w skutek istotnej zmiany stosunków, wymagają przeistoczenia.

Do artykułu 7go Traktatu.

1. Na ułatwienie wzmiankowane w artykule 7 pozwala się pod następującymi warunkami:

- a) Deklarować należy towary na komorze wchodowej do posłania dalej za kartą przewodną (nie do stanowczej odprawy) i opatrzone być mają świadectwem urzędowym, z któregooby się okazywało, że i jak wzięte były pod zamknięcie urzędowe w miejscu wysłania.
- b) Zamknięcie to, gdy będzie badanem, okazać się powinno nienaruszonym i ubezpieczającym.
- c) Deklaracya podana być powinna podług przepisów i w ten sposób, aby w skutek wadliwego oznajmienia nie była potrzebna rewizya szczegółowa i w ogóle wystrzegać się należy dania powodu do podejrzenia, że zamierzona jest defraudacya.

Jeżeli bez wyładowania towarów można będzie przekonać się niewątpliwie, że zamknięcie w okręgu drugiej Strony przydane jest nienaruszone i zabezpieczające, natenczas można też zaniechać wyładowania i przeważenia towarów.

2. O ile w pojedynczych miejscach w Niemczech dałaby się uczuć potrzeba tego, dozwolane być ma na osobną prośbę także przewodźcom towarów używanie składu publicznego. Też samą dogodność świadczyć będzie monarchya austriacko-węgierska.

Do artykułu 8go Traktatu.

1. Komory pograniczne na przeciwko siebie leżące, które obecnie są złączone, pozostaną nadal takimi. Każdemu z państw interesowanych będzie jednak wolno odwołać takie złączenie za poprzedniczem sześciomiesięcznem wypowiedzeniem.

Nowe złączenia następować będą za porozumieniem się między Austryą a interesowanymi państwami niemieckimi.

2. Także i na przyszłość mieć się będzie wzgląd na to, aby komory pograniczne, naprzeciwko siebie leżące, otrzymywały ile możności zgodne upoważnienia celnice.

Zakres działania pojedynczych komor rozszerzony być może wyjątkowo jedynie za szczególnem porozumieniem się z rządami interesowanemi.

3. Co się tyczy stosunków i upoważnień celniczych komor pogranicznych przeniesionych do okręgu drugiej Strony, zgodzono się na zasady następujące:

- a) Komora, która znajdowała się wprzód w okręgu swojego państwa, przeniesiona do przeciwległego okręgu, zatrzymuje nazwę dawnej siedziby, do której jednak przydana będzie nazwa nowej siedziby. Komory nowo zaprowadzone w okręgu przeciwległym otrzymają nazwę swojej siedziby.
- b) Rogatki pomalowane będą barwami krajowemi tego okręgu, na którym się znajdują; godło urzędowe przedstawiać będzie barwy i herb kraju, do którego komora należy.
- c) Utrzymanie porządku domowego będzie rzeczą zwierzchnika urzędu terytorjalnego.
- d) Rząd państwa do którego okrąg należy, będzie miał staranie, aby urzędnicy do tego okręgu przeniesieni, nie doznawali przeszkody w sprawowaniu czynności celniczych, a mianowicie aby bezpieczeństwo ich papierów służbowych i pieniędzy nie podlegało żadnej wątpliwości.
- e) Urzędnicy i funkcyonaryusze cłowi i podatkowi obu Stron, udający się z jakiegokolwiek przyczyny w Traktacie przewidzianej do drugiego państwa w mundurze służbowym, są tam wolni od myta drogowego, mostowego i przewoźnego, pobieranego na rachunek państwa, równie jak własni urzędnicy i funkcyonaryusze. Natomiast uwolnienia od takichże myt, gdy prawo poboru służy towarzystwom, korporacyom, gminom lub pojedynczym osobom prywatnym, żądać mogą tylko o tyle, o ileby uwolnienie opierało się na istniejącej taryfie.
- f) Zgodzono się wyraźnie, że złączenie komor przeciwległych służyć ma do tego, aby wzajemne czynności celnicze załatwiały o ile się da jednocześnie, lecz nie koniecznie wspólnie, że przeto, wyjąwszy, gdyby obrót przybrał nadzwyczajne rozmiary i gdyby instrukcyje za wspólnem porozumieniem się administracyj cłowych obu Stron wydane, co innego stanowiły, każda z dwóch komor załatwiać ma tylko czynności, które do niej należą, jako do urzędu wchodowego lub wychodowego jej państwa, nie uczestnicząc bynajmniej w takichże czynnościach drugiej komory.
- g) Pozostawiają się nadal w mocy obowiązującej umowy dotychczasowe, mające na celu uregulowanie stosunków urzędników i funkcyonaryuszów komor przeniesionych do okręgu państwa sąsiedniego,
 - tyczące się postępowania urzędników i funkcyonaryuszów straży cłowych obu Stron w stosunkach z urzędnikami i funkcyonaryuszami straży cłowej państwa sąsiedniego,
 - tyczące się pomieszczenia komor jednego państwa przeniesionych do okręgu drugiej Strony i czynszów najmu za to policzyć się mających,
 - tyczące się kosztów czyszczenia i opalania komor złączonych,
 - tyczące się zakładania, utrzymania, oświetlania, zamykania i otwierania rogatek na komorach złączonych,
 - tyczące się praw i obowiązków urzędników komor przeniesionych do okręgu państwa sąsiedniego, którym dane będzie mieszkanie w lokalu urzędowym tego państwa,
 - tyczące się załatwiania czynności cłowych w niedziele i święta, nakoniec
 - tyczące się uwalniania nawzajem od cła gotowych mundurów i części uzbrojenia.

Służbę passażerską na granicy załatwiać będzie każda ze Stron Traktat zawierających podług przepisów w jej okręgu do tego istniejących, uwzględniając umowy szczególne.

Do artykułu 10go Traktatu i do Kartelu cłowego.

1. Do §. 4go Kartelu cłowego.

Urzędnikami wyższymi cłowymi i podatkowymi, upoważnionymi do przeglądania w urzędach poborczych okręgu cłowego drugiej Strony registrów lub części registrów, podających jaki jest obrót towarów z tego okręgu, do niego i na jego granicy, jakoteż dowodów i czynienia notatek, są oprócz wyższych urzędników w monarchyi austriacko-węgierskiej: starsi urzędnicy komor głównych, komisarze starsi i komisarze straży skarbowej, w Niemczech: członkowie komor głównych i kontrolorowie starsi.

2. Do §. 5go Kartelu cłowego.

Nie byłoby w tem nic złego, gdyby dozorey granicy (żołnierze straży skarbowej) dopomagali sobie wzajemnie do przeszkodzenia przemytnictwu i wykrywania go i aby sobie bezpośrednio udzielali swoich postrzeżeń w tym względzie. Postanowiono jednak w tej mierze, iż dla porozumienia się co do odpowiedniego zgodnego działania, odbywać się mają narady w pewnych czasach i w razie szczególnych powodów, na teraz, tylko w obecności wyższych urzędników cłowych i podatkowych.

3. Do §. 6go Kartelu cłowego.

Zgodzono się, aby urzędnicy cłowi i podatkowi obu Stron, gdy poszukując przemytnika albo przedmiotów lub poszlaków przekroczenia ustaw cłowych jednej ze Stron Traktat zawierających, udają się do okręgu drugiej Strony, ograniczyć się mają jedynie do przełożenia tamtejszym zwierzchnościom lub władzom miejscowym, aby użyły środków potrzebnych do wykrycia istoty czynu i sprawy, jakoteż do zabezpieczenia dowodu, aby zebrały wszelkie środki dowodowe co do dokonanego lub usiłowanego ominięcia cła, jakoteż według okoliczności, aby tymczasowo zajęły towary i przytrzymały sprawcę, aby natomiast rzeczeni urzędnicy nie przytrzymywali w obcym okręgu ani osoby sprawcy ani przedmiotów przekroczenia i aby nie czynili użytku ze swojej broni. Jeżeliliby zaś ścigani, targnąwszy się na ścigających urzędników, zmusili ich do użycia na obcym terytorjum broni na własną obronę, w każdym pojedynczym przypadku takim, Władze kraju, w którym się to stało, orzec mają na zasadzie ustaw tamże obowiązujących, czy użycie broni było w ogóle potrzebne dla odparcia napaści i czy w takiej rozciągłości.

4. Do §§. 6go i 11go Kartelu cłowego.

Urzędnicy cłowi i podatkowi obu Stron, udając się do okręgu drugiej Strony w celach wzmiankowanych w §§. 6 i 11 Kartelu cłowego, mogą być tak samo uzbrojeni, jak to jest im przepisane, gdy pełnią służbę we własnym kraju.

5. Do §. 8go Kartelu cłowego.

Zgodzono się, że dopóki towary zagraniczne nieocłone pozostawiać wolno w okręgu pogranicznym tylko w tych miejscach, gdzie są komory, tam zaś jedy-

nie w magazynach urzędowych albo przynajmniej pod kontrolą, zabezpieczającą dostatecznie od nadużycia, dostatecznym będzie do wykonania umownych postanowień §. 8go, jeżeli Władzom cłowym obu Stron zostanie polecone, ażeby magazyny tego rodzaju, jakoteż zapasy towarów zagranicznych oclonych i krajowych w obrębie okręgu granicznego kontrolowały w sposób prawnie dozwolony z należytem uwzględnieniem także interesów cłowych drugiej Strony.

6. Do §. 9go Kartelu cłowego.

W celu wykonania umownych postanowień §. 9go lit. a) oznajmione będą szczegółowo komorom obu Stron przedmioty, których przywóz lub przewóz jest w okręgu cłowym drugiej Strony zabroniony lub wymaga osobnego pozwolenia.

7. Do §. 10go Kartelu cłowego.

Według §. 10 Kartelu cłowego, rękojnie dane dla zabezpieczenia wywozu napowrót towarów niesprzedanych mogą być dopiero wtedy wydawane a podatki darowane lub zwroty od przedmiotów wywiezionych, dopiero wtedy wypłacane, gdy poświadczeniem, wydanem przez komorę wchodową będzie udowodnione, że towar wywieziony z okręgu cłowego niemieckiego do monarchyi austryacko-węgierskiej lub odwrotnie, oznajmiony został w monarchyi austryacko-węgierskiej a względnie w okręgu cłowym niemieckim.

Zgodzono się, że postanowienia te wykonywane być mają podług dotychczasowego sposobu postępowania z zachowaniem przepisów następujących:

a) W zwyczajnym obrocie towarowym, gdy komory pograniczne obu Stron załatwiają ekspedycję cłową wychodową a względnie wchodową, komora pograniczna państwa, z którego towary wychodzą, zleca je komorze pogranicznej państwa, do którego wchodzą, celem poświadczenia w papierach ekspedycyjnych, z towarami posyłanych, jako były oznajmione. Ta ostatnia komora poświadcza oznajmienie wyciśnieniem pieczęci urzędowej i podpisem urzędowym w słowach:

„Oznajmiono i zapisano pod Nr. . . . rejestru“

b) W obrocie towarowym na kolejach żelaznych, postępuje się tak samo także wtedy, gdy ekspedycja wychodowa odbywa się w urzędzie w głębi kraju a ekspedycja wchodowa na komorze pogranicznej albo ekspedycja wychodowa na komorze pogranicznej a wchodowa w urzędzie w głębi kraju lub ekspedycja wychodowa i wchodowa obu Stron w urzędzie w głębi kraju.

Ale, ażeby w przypadkach, gdy ekspeduje do wchodu urząd w głębi kraju, urząd ten wiedział, które z towarów przekazanych mu w postępowaniu opowiedniem, przeszły w obrocie strzeżonym: komora pograniczna państwa, do którego towary wchodzą, zanotuje na podstawie papierów ekspedycyjnych, zakomunikowanych jej przez komorę państwa, z którego towary wyszły, przy odnośnej pozycji wykazu towarów, który urząd państwa wysyłającego wyekspedycyował je do wyjścia, jakoteż w którym rejestrze i pod którą liczbą tegoż towar jest tam zapisany. Gdyby więc np. towar przeznaczony do Wiednia nadszedł za listem przewodnym do Wrocławia i stamtąd wyekspedycyowany został do wyjścia na Bogumin, natenczas komora pograniczna austryacka w Boguminie, która towary w postępowaniu opowiedniem odprawia do Wiednia, zanotować ma w wykazie towarów przy odpowiedniej pozycji, na podstawie listu przewodnego, udzielonego jej przez komorę pograniczną pruską w Boguminie:

„W obrocie strzeżonym z Wrocławia, list przewodny. Registr odbiorów Nr.“

Atoli, aby także urząd ekspedycyjny do wyjścia, zaraz za odbiorem napowrót papierów ekspedycyjnych, w których komora pograniczna państwa, do którego towar wchodzi, poświadczyła oznajmienie, dowiedział się, który urząd państwa wchodowego załatwia czynność celniczą wchodową, komora pograniczna państwa wchodowego poświadcza oznajmienie towarów przekazanych w postępowaniu opowiedniem urzędowi w głębi kraju, następującemi słowy:

„Wykazem towarów Nr. . . oznajmiono i cedulą awizacyjną Nr. . . przekazano do“

Na komorach złączonych, mających do czynienia ze znacznym ruchem kolejowym, dostatecznym jednak będzie, aby urzędy wchodowe potwierdzały odbiór towarów niewydawanych przez wyciśnięcie pieczęci urzędowej w papierach ekspedycyjnych drugiej Strony.

- e) W obrocie pocztowym, czy towary przewożone są zwyczajnymi wozami pocztowymi czy koleją żelazną, towary przechodzące w obrót strzeżony, ekspeduje do wyjścia komora pograniczna państwa wychodowego. Zamknięcie, zbadać się mające, pozostawia się na pojedynczych posyłkach pocztowych i komora pograniczna wychodowa potwierdza to na deklaracji towarowej, przeznaczonej dla komory pogranicznej wchodowej wyciśnięciem pieczęci urzędowej ze słowami:

„ołówne }
„pieczęciowe } zamknięcie przez N. N. pozostawione“,

tak, że wszystkie posyłki pocztowe, nadchodzące z obrotu strzeżonego państwa wychodowego przybywają na komorę pograniczną wchodową, zamknięte urzędownie i z deklaracją wchodową urzędownie poświadczoną, i jeżeli się tam nie odbywa czynność celnicza wchodowa, muszą być w tym stanie przekazane urzędowi w głębi kraju do tego powołanemu. Komora pograniczna wychodowa odsyła zarazem także papiery ekspedycyjne komorze pogranicznej wchodowej, która na dowód, iż wchód był oznajmiony, wyciska na nich pieczęć, poczem natychmiast je zwraca.

Zgodzono się, że na komorach złączonych, położonych nad koleją żelazną a mianowicie tam, gdzie poczty przechodzą bezpośrednio, temi samymi wagonami pocztowymi, bez wyjmowania posyłek pocztowych, te ostatnie zaś przybywają a względnie odchodzą dalej częścią pod zamknięciem szczegółowym, częścią pod zamknięciem miejsca, komora wychodowa może zaniechać poświadczenia zamknięcia w deklaracjach towarowych, przeznaczonych dla komory pogranicznej wchodowej, i że będzie dostatecznym, aby komora wychodowa natychmiast po nadejściu poczty doręczyła papiery ekspedycji cłowej komorze wchodowej do przejrzania i wyciśnięcia pieczęci.

8. Do §. 11go Kartelu cłowego.

Co się tyczy okoliczności wzmiankowanych w §. 11 waruje się, że Austria wejdzie w porozumienie z pogranicznymi państwami niemieckimi.

Ekspedycja cłowa transportów bydła, przesyłanych kolejami żelaznymi przez granice obu Stron ma być ile możności przyspieszona i ułatwiona. — Odbywać się ma za poprzedniczem oznajmieniem i na wniosek zarządów kolejowych, nawet w nocy, jeżeli zresztą inne warunki są dopełnione i o ileby to nie przeszkadzało ścisłemu wykonaniu służby.

9. Do §. 13go Kartelu cłowego.

Według §. 13go Kartelu cłowego przekraczający zakazy drugiej Strony, tyżące się przywozu, wywozu i przewozu, zagrożeni być mają najmniej temi samemi karami, którym podlegają także lub podobne przekroczenia własnych ustaw podatkowych.

Zgodzono się, aby w tych państwach, w których przekroczenia zakazów przywozu, wywozu i przewozu, wydanych ze względów policyjnych, nie są uważane za naruszenie ustaw podatkowych, stosowane były nie kary, służące do zabezpieczenia tych ostatnich, lecz kary odpowiedniej ustawy karnej, z zastrzeżeniem ścigania podług ustaw karnych cłowych, jeżeliby zarazem popełnione było przekroczenie cłowe.

10. Do §. 14go Kartelu cłowego.

Wnioski, tyżące się wytoczenia śledztwa, pochodzić mogą w monarchyi austryacko-węgierskiej od dyrekcji skarbowych powiatowych a względnie dyrekcji skarbowych i inspektorów skarbowych, w Niemczech od urzędów głównych. Władze obu Stron wystosowywać mają wnioski tego rodzaju do siebie z wezwaniem, aby zarządzono co potrzeba.

11. Do §. 21go Kartelu cłowego.

Oprócz kary ściagnąć należy także należytość podatkową, od której się przestępca uchylił i opłaty licencyjne.

12. Do §. 22go Kartelu cłowego.

Przepis ustępu 3go §. 20go względem ponoszenia kosztów, stosowany będzie także w przypadku zaniechania śledztw tutaj przewidzianym.

Do artykułu 11go Traktatu.

Zgodzono się, aby wykonywanie rybołostwa narodowego nie podlegało postanowieniom Traktatu niniejszego.

Umówiona równoznaczność okrętów handlowych morskich i ich ładunków w portach morskich obu Stron nie rozciąga się:

- a) na premie, które są lub będą dawane za okręty handlowe morskie nowo zbudowane, o ile premij tych nie stanowi uwolnienie od opłat portowych i cłowych lub zniżenie tychże opłat;
- b) na przywileje dla tak zwanych klubów jachtowych, należących do trzecich państw.

Do artykułów 16go i 18go Traktatu.

1. Postanowienia zawarte w artykułach 16tym i 18tym rozciągają się także na ten przypadek, gdy przeładowanie potrzebne jest z powodu innej szerokości toru kolei. Chociaż nie mogły być rozciągnięte na wszystkie inne przeładowania transportów kolejowych, zgodzono się, że gdy przeładowanie jest potrzebne z powodu wielkiej odległości miejsc do ładowania i wyladowania, rozciągnięcie tych dogodności na przypadki, których przeładowanie odbywa się pod należytym dozorem, może być dopuszczane.

2. Posyłki pocztowe, przewożone kolejami żelaznemi przez okrąg jednej ze Stron Traktat zawierających z okręgu lub do okręgu drugiej Strony, jeżeli posyłane są w naczyniach, dających się należycie zamknąć a ilość, zawartość i waga surowa posyłek pocztowych są zapisane w papierach pocztowych, dostępnych Władzy cłowej, powinny być uwalniane od deklaracji i rewizji tak w głębi kraju jak i

na granicy, jakoteż od zamknięcia celniczego każdej sztuki z osobna, nawet w tym przypadku, gdy dla przejścia z jednej kolei na drugą muszą być przeładowane.

Co do przedmiotów posyłanych pocztą zamorską, podawanie zawartości posyłek pocztowych może być zaniechane.

3. Zgodzono się, że pomimo uwolnienia od rewizyi celniczej towarów i posyłek pocztowych, przewożonych kolejami żelaznymi, w drugim ustępie artykułu 18go i powyżej pod 2 umówionego, rewizya taka może się odbyć, jeżeli według doniesień lub uzasadnionych podejrzeń, zamierzonom było popelnienie przekroczenia cłowego.

4. Ekspedycya cłowa wzajemnego obrotu kolejowego odbywać się powinna jak dotychczas podług postanowień, zawartych w załączce *C* protokołu wykonawczego do Traktatu z dnia 11 kwietnia 1865. Nadto dotychczasowe ułatwienia w obrocie kolejowym pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a interesowanymi państwami niemieckimi, o ile są rozciąglejsze niż rzeczzone postanowienia, mają być nadal pozostawione. Również pozostać mają nadal w mocy obowiązująca przepisy, tyżące się zamknięcia okrętów, zawarte w załączce *D* (Protokół wykonawczy 1865).

Do artykułu 19go Traktatu.

1. Co się tyczy obrotu targowego i jarmarcznego, zgodzono się, aby obywatele drugiej Strony, chcący korzystać z dobrodziejstwa, o którym jest mowa w pierwszym ustępie artykułu 19go, przedstawili legitymacyą wygotowaną podług osnowy załączki *C*. Do wydawania tej legitymacyi upoważnione być mają Władze poniżej pod 2 wzmiankowane.

2. Tym przemysłowcom, którzy chcą zakupywać towary lub starać się o zamówienia na towary w okręgu drugiej Strony, ma to być dozwolone bez opłaty, na podstawie kart legitymacyjnych przemysłowych, wydanych przez Władze kraju rodzinnego.

Karty te wygotowane być powinny podług wzoru dołączonego pod *D*.

Wydają je te Władze, którym poruczone jest wydawanie kart paszportowych na podstawie umów obecnie obowiązujących. Zostawia się każdej ze Stron Traktat zawierających pobieranie według własnego zdania umiarkowancj opłaty za wygotowanie legitymacyi.

Dla zapobieżenia omyłkom i fałszowaniu karty dla Niemiec i monarchyi austriacko-węgierskiej, które mają być jednakowe, różnić się powinny formatem i barwą od kart paszportowych, w każdym roku powinny być innej barwy, takiego formatu, aby można było wygodnie nosić je w kieszeni.

Przemysłowcy opatrzeni kartą przemysłowo-legitymacyjną (przemysłowcy podróżujący) mogą wozić z sobą tylko próbki towarów a nie towary. Na rachunek innych przemysłowców, nie wymienionych w karcie, nie wolno im zawierać umów ani w tychże pośredniczyć. Starać się o zamówienia i zakupować towary wolno im tylko na objazdach. Nadto zachowywać mają przepisy w każdym państwie obowiązujące.

Karty przemysłowo-legitymacyjne w formie dotychczas w myśl umowy używanej, mają być używane aż do końca 1881 roku; aż do tego czasu karty te jak dotąd będą uprawniały podróżujących do powiezienia towarów zakupionych do miejsca przeznaczenia. Natomiast od dnia 1 stycznia 1882 uchyla się prawo brania z sobą towarów zakupionych.

Do artykułu 20go Traktatu.

Znaki towarów i ich opakowania, fabryczne i handlowe, jakoteż próbki i wzorki, nad którymi obywatele niemieccy chcą uzyskać opiekę w monarchyi austryacko-węgierskiej, złożyć należy tak w izbie handlowej wiedeńskiej jak i w budapeszteńskiej.

Ponieważ w państwie niemieckiem, stosownie do ustaw tamże obowiązujących, nadanie jakiegokolwiek patentu ogłoszone być musi urzędownie, postanawia się, że jeżeli obywatel państwa niemieckiego, na przedmiot tamże patentowany, otrzyma przywilej także w monarchyi austryacko-węgierskiej, ustawowe ogłoszenie drukiem w Niemczech opisanego odnośnego patentu i rysunku nie ma stanowić prawnego powodu nieważności przeciwko istnieniu prawnemu podobnego przywileju austryackiego i węgierskiego, o ile prośba warunkom ustawy odpowiadająca o jego udzielenie podana została do Władzy właściwej w okresie trzechmiesięcznym, licząc od dnia powyższego ogłoszenia, który to dzień wymieniony będzie w drukowanych egzemplarzach patentów niemieckich.

Do artykułów 21go i 22go Traktatu.

Przez konsulów rozumieją się wszyscy funkcyonaryusze, którym sprawy konsulowskie są powierzone. Każda ze Stron Traktat zawierających, której obywatelom konsul drugiej Strony stosownie do artykułu 22 użyczył pomocy i opieki, obowiązana jest wynagrodzić wydatki i koszta stąd powstałe według takich samych zasad, jakich trzymałaby się Strona, która konsula ustanowiła, względem swoich własnych obywateli.

Do artykułu 23go Traktatu.

Zgodzono się, że do urzędów cłowych, co do których Strony Traktat zawierające przyznały sobie nawzajem prawo wysyłania urzędników w celu wzmiankowanym w ustępie 1 artykułu 23go nie mają należeć Władze cłowe kierujące (w monarchyi austryacko-węgierskiej: dyrekeye skarbowe krajowe i dyrekeye skarbowe, w Niemczech: dyrekeye cłowe), lecz że przez te urzędy rozumieją się tylko Władze powiatowe (w monarchyi austryacko-węgierskiej: dyrekeye skarbowe powiatowe, inspektorowie skarbowi, w Niemczech: urzędy główne, z miejscowemi Władzami cłowemi im podległemi).

Również zgodzono się, że wprawdzie każdemu Rządowi ma być zostawiony wybór urzędów cłowych drugiego okręgu cłowego, do których chciałby wysłać urzędników w celach Traktatem określonych, że jednak potrzeba, aby Rząd interesowany był zawsze naprzód uwiadomiony, co za urzędnik i do którego urzędu cłowego ma być wysłany.

Do artykułu 27go Traktatu.

Pełnomocnicy zgodzili się, że protokół niniejszy ma być razem z Traktatem przedstawiony wysokim Stronom Traktat zawierającym i że wszystkie oświadczenia i układy w nim zawarte, jeżeli Traktat będzie ratyfikowany, mają być uważane za zatwierdzone bez osobnej formalnej ratyfikacji.

Poczem Protokół niniejszy wygotowano w dwóch egzemplarzach.

Berlin, dnia 23 maja 1881.

(L. S.) **Hrabia A. Wolkenstein** r. w.

(L. S.) **Karol Henryk Bötticher** r. w.

Załączka C.**W z ó r.**

N. N., który ze swemi wyrobami (płodami) zamierza udawać się na targi i jarmarki w (monarchyi austryacko-węgierskiej, państwie niemieckiem), otrzymuje do wylegitymowania się przed właściwemi Władzami, niniejsze świadectwo, jako mieszka w N. i ma opłacać ustawowe podatki i należności swemu zatrudnieniu odpowiednie.

Świadectwo niniejsze jest ważne na miesięcy.

(Miejsce, data, podpis i pieczęć Władzy wydającej świadectwo.)

Opis osoby i podpis przemysłowca.

Załączka D.

Wzór.

Karta przemysłowo-legitymacyjnadla
kupców podróżujących.

Na rok 18 . . .

L. karty . . .

Ważna w monarchyi austryacko-węgierskiej, w państwie niemieckiem i Luksemburgu.

Właściciel:

(Imię i nazwisko)

(Nazwa miejsca), dnia 18 . . .

(Władza)

Podpis.

Poświadcza się niniejszem, że właściciel karty niniejszej posiada { (rodzaj fabryki lub handlu) w pod firmą jest } agentem podróżującym firmy w która posiada tam (rodzaj fabryki lub handlu). Nadto, ponieważ właściciel zamierza starać się o zamówienia towarów i zakupować towary na rachunek tej firmy jakoteż następujące (rodzaj fabryki i handlu) w poświadcza się, że za wykonywanie przemysłu rzezon w kraju tutejszym podatki prawnie istniejące mają być opłacone.

Opis osoby właściciela.

Wiek: Wzrost: Włosy:

Znaki szczególne:

Podpis:

U w a g a. Z wierszy podwójnych zapisać należy w formularzu, w którym powinno być miejsce do tego odpowiednie, górną lub dolną, stosownie do okoliczności zachodzącego przypadku.

Prze stro ga.

Właściciel tej karty ma prawo starać się o zamówienia towarów i zakupować towary wyłącznie na objazdach i wyłącznie na rachunek przerezon Wolno mu wozić z sobą tylko próbki towarów, ale nie towary. Nadto zachowywać ma przepisy w każdym państwie obowiązujące.

Powyższy Traktat handlowy razem z Protokołem końcowym i Załączkami, przez obie Izby Rady państwa zatwierdzony, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 29 czerwca 1881.

Taaffe r. w.**Dunajewski** r. w.**Pino** r. w.

65.**Ustawa z dnia 16 czerwca 1881,**

upoważniająca Rząd do utrzymania w mocy obowiązujących obecnie przepisów o obrocie towarów uszlachetnionych ze Związkiem cłowym niemieckim najdłużej aż do dnia 31 grudnia 1881.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowiąc co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, ażeby obowiązujące obecnie przepisy o obrocie towarów uszlachetnionych ze Związkiem cłowym niemieckim utrzymał w mocy najdłużej aż do 31 grudnia 1881.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, polecam całemu ministerstwu.

Schönbrunn, dnia 16 czerwca 1881.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

66.**Rozporządzenie całego ministerstwa z d. 28 czerwca 1881,**

którem na zasadzie ustawy z dnia 16 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 63) i w porozumieniu z Rządem krajów korony węgierskiej obowiązujące obecnie przepisy o obrocie towarów uszlachetnionych ze Związkiem cłowym niemieckim utrzymują się w mocy aż do 31 grudnia 1881 włącznie.

§. 1.

Obowiązujące obecnie przepisy o obrocie towarów uszlachetnionych ze Związkiem cłowym niemieckim stosowane być mają nadal do towarów, które aż do dnia 31 grudnia 1881 włącznie będą do obrobienia wywiezione i w przepisany terminie powrócą.

§. 2.

Jednocześnie ku wykonaniu tej zasady ministerstwa skarbu i handlu wydają ponownie oweż przepisy.

Wiedeń, dnia 28 czerwca 1881.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

67.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 28 czerwca 1881,

którem na zasadzie ustawy z dnia 16 czerwca 1881 i w porozumieniu z Rządem krajów korony węgierskiej ponawiają się przepisy, dotyczące się obrotu towarów uszlachetnionych z okręgiem cłowym niemieckim aż do dnia 31 grudnia 1881 włącznie.

§. 1.

Tkaniny wyrobu krajowego, które aż do 31 grudnia 1881 włącznie będą wywożone do druczkwania, barwienia lub bielienia i po zadruczkowaniu, zabarwieniu lub wybieleniu przywiezione będą napowrót w przepisany czasie, wracając do kraju, podlegają cłu podług wagi w stanie uszlachetnionym a mianowicie:

- a) tkaniny druczkwane lub barwione w kwocie 14 zł. w złocie od 100 kilo;
- b) tkaniny bielone w kwocie 4 zł. w złocie od 100 kilo.

§. 2.

Od opłat wchodowych za powrotem wolne będą nadal o ile wywóz do uszlachetnienia nastąpi aż do 31 grudnia 1881 włącznie a powrót w ciągu przepisanego terminu:

- a) tkaniny wyrobu krajowego wywożone w celu obrobienia ich w inny sposób niż to w §. 1 jest wyrażone i po obrobieniu przywożone napowrót;
- b) przędze wyrobu krajowego wywożone do prania, bielienia, barwienia, druczkwania, przetykania i wysycia, i przywożone napowrót po skończeniu tej roboty; podobnież przędziwo (razem z potrzebnymi dodatkami) do wyrobu koronek i towarów pasamoniczych;
- c) przedmioty wszelkiego rodzaju wywożone do naprawy i potem przywożone napowrót;
- d) wszelkie inne towary i przedmioty wyrobu krajowego, wywożone do okręgu pogranicznego dla obrobienia i nie zmieniawszy istotnych własności i zwykłej nazwy handlowej, przywożone napowrót.

Według zasad dla obrotu towarów uszlachetnionych nie wolno przewozić przędzy do przetykania a zarazem do zabarwienia i zadruczkowania tkaniny z niej wyrobionej, tudzież piłśni.

§. 3.

Towary przywożone napowrót doznawać będą ulg powyższych pod warunkiem

- a) zawarowania tożsamości towarów wywiezionych i przywiezionych napowrót;
- b) udowodnienia wtedy, gdy się towar do obrobienia wywozi, że jest on pochodzenia krajowego.
- c) uzyskania od właściwej Władzy cłowej pozwolenia do obrotu z ulgą w opłatach.

Od dwóch ostatnich warunków uwolnione są przedmioty wywożone do naprawy a potem napowrót przywożone, tudzież rzemieślnicy i wyrobnicy zamieszkali w okręgu pogranicznym, którzy zwykli swój materiał do wyrobu (także przędzę), jakoteż narzędzia swoje przenoszą przez granicę do swojej siedziby dla pracowania w domu a po przetworzeniu odnoszą napowrót, o ile się dostatecznie wylegitymują lub są w miejscu znani a ze względu na ilość mate-

Warunki
uzyskania ulg.

ryału, jakoteż na znane stosunki obrotowe nie ulega wątpliwości, że chodzi tu jedynie o wyrób rękodzielniczy domowy, a bynajmniej nie o obrót fabryczny.

Gdzie znajdują się pośrednicy, trudniący się obdzielaniem wyrobników robotą, tudzież dowozem i wywozem posylek ściągających się do tejsze, postępować należy względem nich tak samo, jak względem wyrobników.

§. 4.

Przez przędze i tkaniny wyrobu krajowego rozumieć się będzie przędze uprzedzone i tkaniny utkane w okręgu cłowym austriacko-węgierskim, tudzież przędze i tkaniny, które wprawdzie były sprowadzone z zagranicy w stanie surowym, lecz w okręgu cłowym austriacko-węgierskim zostały wybielone, zabarwione lub zadruczkowane w celu poddania ich dalszemu obrobieniu po za obre-
bem tegoż.

Co do wszelkich innych towarów i przedmiotów, wzmiankowanych w §. 2 lit. *d*), przyznawać im należy pochodzenie krajowe wtedy, gdy będzie udowodnione, że praca do zrobienia ich potrzebna, odbyła się po największej części w kraju.

Do udowodnienia pochodzenia krajowego służy w każdym przypadku poświadczenie wyrobcy krajowego, podające liczbę bieżącą i stronicę książki przemysłowej do obrotu towarów uszlachetnionych (§. 6), którą tenże ma utrzymywać; oprócz tego do każdej sztuki tkaniny przymocowana być ma cecha fabrykanta.

Towarów, których pochodzenie krajowe nie jest w powyższy sposób udowodnione, nie należy przypuszczać do obrotu towarów uszlachetnionych.

§. 5.

Przemysłowcom, co do rzetelności, których nie zachodzi uzasadniona wątpliwość, wydawać ma właściwa Władza cłowa na czas aż do 31 grudnia 1881 pozwolenie do wywozu ich własnych wyrobów, fabrycznie lub przez wyrobników zdziałanych (§. 4), zapewniając im ulgi w cłach, gdy towar wracać będzie uszlachetniony.

W prośbie o udzielenie pozwolenia wyszczególnić należy towar uszlachetnić się mający podług zwykłej nazwy handlowej, dalej fabrykę proszącego, w której będzie wyrabiany, rodzaj i miejsce uszlachetnienia, jakoteż komorę lub komory (§. 8), które towar ekspedyować mają, gdy wchodzi za granicę i gdy powraca.

Jeżeli do przywiezienia napowrót towaru uszlachetnionego potrzebny jest termin dłuższy od ustanowionego w §. 7, potrzebę tę wyjaśnić należy w prośbie ze względu na rodzaj uszlachetnienia i czas do przewiezienia nieodzowny.

Do wydania pozwolenia właściwą jest Władza cłowa (§. 16) tego okręgu urzędowego, w którym leży fabryka proszącego o pozwolenie, wyrabiająca towar uszlachetnić się mający.

Jeżeli niezachwiany byt fabryki proszącego o pozwolenie jest znany lub zostanie udowodniony i jeżeli nie zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego rzetelności, Władza cłowa wydać ma natychmiast pozwolenie podług załączonego wzoru, wyznaczyć termin dłuższy, stosownie do §. 7, przesyłając jednocześnie odpisy komorze lub komorom, przez które towar uszlachetniać się mający ma być wywożony i po obrobieniu przywożony. W każdym razie wydać należy proszącemu rezolucją najpóźniej w ciągu dni 14. Wićcej pozwoleń uzyskać może fabrykant tylko w tym razie, jeżeli towary uszlachetniać się mające wyrabia w kilku fabrykach, podlegających rozmaitym Władzom cłowym.

Pozwolenia dotąd wydane do obrotu towarów uszlachetnionych służyć będą aż do dnia 31 grudnia 1881 i nie potrzeba podawać o to na nowo.

Pozwolenia wydane podług przepisów, cofnięte być mogą z powodu udowodnionej defraudacyi lub kilkakrotnego znacznego zaniedbania przepisów kontrolnych, mianowicie zaś, gdyby korzystano z ulg cłowych dla przewożenia towarów nie krajowego pochodzenia, albo też, gdyby fabrykant nie utrzymywał książek przemysłowych dla obrotu towarów uszlachetnionych, lub gdyby obrót ten nie był w nich dostatecznie wykazany. Wszakże cofnięcie pozwolenia nie działa wstecz na towary wywiezione już pod kontrolą przepisaną.

Jeżeli pozwolenie cofnięte zostało z powodu defraudacyi, odwołanie się nie ma skutku odwłocznego, w innym razie tylko o tyle, o ile cło taryfowe jest zabezpieczone.

§. 6.

Przemysłowcy, którzy otrzymali pozwolenie do obrotu towarów uszlachetnionych, podlegają dozorowi właściwej Władzy cłowej, i w tym celu obowiązani są zdawać liczbę ze swego przemysłu, mianowicie co do nabywania, pochodzenia i ocenia towarów, jakoteż, oprócz zwykłych książek przemysłowych, utrzymywać w związku z niemi osobne książki do obrotu towarów uszlachetnionych, które właściwej Władzy cłowej i jej wydelegowanym czynnikom pozwalają powinni każdego czasu przeglądać.

Dozór urzędowy.

W książkach tych zapisywać należy pod liczbami bieżącemi towary przeznaczone do uszlachetnienia, t. j. ich rodzaj, ilość i wagę, co do tkanin zaś także ilość sztuki i wymiar w metrach, z przydaniem daty wysłania za granicę.

Władza cłowa badać ma w stosownych odstępach czasu, czy książki ściągające się do obrotu towarów uszlachetnionych, zgadzają się z nadesłanemi przez komory poświadczeniami co do pochodzenia krajowego (§. 12) towaru, do uszlachetnienia wywiezionego i czy rozmiary obrotu fabryki odpowiadają rozmiarom jej urządzeń.

§. 7.

Termin przywiezienia napowrót towarów wywiezionych dla uszlachetnienia, jeżeli się ma korzystać z ulgi w cłach, wynosi trzy miesiące od dnia ekspedycyi wychodowej. Gdyby jednak termin ten ze względu na rodzaj uszlachetnienia i czas do przewiezienia potrzebny, był za krótki, właściwa Władza cłowa, wydając pozwolenie, wyznaczyć może z góry dla wszystkich posylek, termin najwięcej sześciomiesięczny, a nawet wyjątkowo, termin już wyznaczony przedłużyć później do każdego z osobna przypadku. Jeżeli towar przywieziony zostanie napowrót po terminie wyznaczonym, interesowany traci prawo do zapewnionej ulgi w cłach.

Terminy do przywiezienia napowrót towaru uszlachetnionego.

§. 8.

Towary i przedmioty wyprowadzane i wprowadzane napowrót, ekspedycyować powinny zwyczajnie te same komory, znajdujące się czy to na granicy, czy w głębi kraju. Tylko w tych przypadkach, gdyby z powodu położenia geograficznego siedliska przemysłu, w którym uszlachetnienie ma nastąpić i ze względu na ostateczne miejsce przeznaczenia towaru uszlachetnionego, tenże, wracając na komorę, która go ekspedycyowała do wychodu, byłby narażony na wielkie kłopoty, właściwa Władza cłowa przystać może na wniosek proszącego o pozwolenie, aby towar powracał nie na tę komorę, która ekspedycyowała go do wychodu.

Komory do przywiezienia napowrót.

Prosić o to należy przed wywiezieniem za granicę towaru uszlachetnić się mającego, wyjątkowo uczynić to można i później, byleby prośba podana i uzasadniona została na cztery tygodnie przed powrotem towaru.

Atoli częściowe posyłki towaru uszlachetnionego przywozić należy napowrót zawsze tylko przez tę samą komorę.

§. 9.

Znak tożsamości. Tożsamość przędz i tkanin do uszlachetnienia, jakoteż wszelkich innych przedmiotów do obrobienia wywożonych i napowrót przywożonych, zawarować należy zawsze w sposób niezawodny, głównie gdy się towar wywozi. Stałe znaki tożsamości postanawiać ma komora ile możności z uwzględnieniem wniosków strony.

Wnioski stron, które oczywiście nie warują tożsamości, należy odrzucić.

Do tkanin wywożonych dla uszlachetnienia, używać należy cech barwnych wyciskanych lub plomb, stosownie do oznajmionego sposobu postępowania.

Cecha barwna do oznaczania tożsamości, wyciśnięta być ma czeionkami i cyframi ruchomemi i wyrażać powinna komorę ekspedycyjną, miesiąc ekspedycji i liczbę rejestru. Wybierać należy takie barwy, aby przetworzenie nie zniszczyło cechy.

Tkaniny oznaczać należy po obu końcach sztuk, a jeżeli mają być dzielone, we wszystkich miejscach podziału, które naprzód oznajmić należy.

Nie wolno dzielić na więcej niż cztery części.

Przędze, przeznaczone do prania, bielenia, barwienia, druczkwania i przetkania, tudzież do innych obrobień, zaopatrywać należy zwyczajnie w plomby lub pieczęci. W przypadkach, w których dotychczas nie kładziono plomb dla kontrolowania tożsamości, Władza cłowa pozwalać może, aby tożsamość zawarowana była wagą przędzy i zostawionemi próbkami.

Tak samo postępować należy z przędziwami (przędza, nici, gerl, chenille) do wyrobu koronek, guzików nicianych z nici i obrączek metalowych, tudzież innymi wyrobami pasamonnizemi.

Przedmioty do naprawy lub innego obrobienia oznaczać należy zwyczajnie za pomocą odcisków pieczęci, plomb na przewleczonych sznurkach lub w inny sposób odpowiedni.

Wyrób rękodzielniczy odzieży z tkanin na własny użytek mieszkańców pogranicza nie jest wyłączony od obrotu towarów uszlachetnionych, pomimo iż przedmiot wywieziony zmienia postać, jeżeli komory będą mogły zaprowadzić dostateczną kontrolę i przekonywać się o tożsamości towaru napowrót przywiezionego, na przykład za pomocą próbek lub opisania przedmiotu wywiezionego do przerobienia.

§. 10.

Kto chce korzystać z ulgi w cłach, według prawideł obrotu towarów uszlachetnionych, obowiązany jest oznajmić je i poddać rewizji na właściwych komorach, gdy je wywozi i napowrót przywozi z odwołaniem się do pozwolenia.

§. 11.

Oznajmiać należy wywóz za pomocą deklaracyi spisanej w dwóch egzemplarzach jednobrzmiących, podającej:

1. Ilość (sztuk, gdy się wywozi tkaniny) i rodzaj, jakoteż wagę czystą towaru obrobić się mającego (tkanin, przędz i innych przedmiotów), wymienionego podług nazwy taryfowej i zwykłej handlowej;

2. fabrykę, w której wyrobiono towar przetworzyć się mający, ilość świadectw pochodzenia krajowego (§. 4), które jednocześnie przedstawić należy i cechę fabryczną tkanin;

3. rodzaj i miejsce uszlachetnienia;

4. komorę, przez którą przedmiot ma być wywieziony;

5. pozwolony termin do przywiezienia napowrót (§. 7);

6. wniosek, tyczący się oznaczenia urzędowego do zawarowania tożsamości (§. 9);

7. komorę, przez którą towar obrobiony ma być przywieziony napowrót z ulgą w ciele (§. 5).

Towarów z rozmaitych fabryk krajowych nie wolno mieszać w jednym oznajmieniu.

§. 12.

Na zasadzie deklaracyi przełożony urzędu zarządzi ekspedycyą wychodową.

Gdy obrót towarów uszlachetnionych odbywa się tylko na zasadzie szczególnego pozwolenia, natenczas po zrewidowaniu przedmiotu sprawdzić należy, czy deklaracya i towar zgadzają się z treścią pozwolenia.

Następnie sprawdzić należy pochodzenie krajowe towaru, stosownie do §fu 4go.

Komora zachowywać ma świadectwa pochodzenia krajowego towarów do obrobienia wywożonych, dopisawszy na nieb rodzaj, ilość i wagę wywiezionego towaru, ilość sztuk, jeżeli to są tkaniny i odsyłać je co ćwierć roku tej Władzy cłowej, która wydała pozwolenie i stosownie do §fu 6go sprawować ma nadzór nad obrotem przemysłowym wywożącemu producenta krajowego.

Nadto potwierdzić należy dokładność deklaracyi i zarządzić urzędowe zawarowanie tożsamości podług przepisu §fu 9go.

Deklaracyą tkanin opatrzyć należy odciskiem cechy tożsamości.

Po zapakowaniu, uskuteczniomem pod dozorem urzędowym, zapisać należy w egzemplarzach deklaracyi wagę ryczałtową każdej paki, tudzież znak jej, ilość sztuk i wagę czystą znajdujących się w pacie tkanin lub innych towarów, z wyrażeniem zamknięcia urzędowego. Jeden egzemplarz deklaracyi (wywód) doręczony będzie interesowanemu; drugi, jeżeli przedmiot wracać ma na tę samą komorę, zatrzyma komora ekspedycyjąca, w przeciwnym zaś razie, taż komora ekspedycyjąca prześle go owej komorze, na którą, stosownie do uzyskanego pozwolenia (§§. 5 i 8), obrobiony towar ma być napowrót przywieziony.

W tym ostatnim przypadku zostawić należy na komorze odpis deklaracyi jako załączkę do rejestru.

We względzie utrzymywania rejestru i dalszych urzędowych dowodów co do towarów wyeksportowanych, zatrzymuje się postępowanie istniejące.

Ekspedując do wychodu tkaniny, które mają być uszlachetnione, komora sprawdzić winna w sposób niezawodny rodzaj tkaniny, mianowicie czy jest surowa, bielona, barwiona lub druczowana i zapisać to w obu egzemplarzach deklaracji.

§. 13.

Dla wprowadzenia napowrót, z ulgą w cłach, obrobionego towaru, oznajmić go potrzeba na podstawie wywodu wygotowanego, gdy był eksportowany do wychodu.

Mieszanie towarów, należących do rozmaitych wywodów, miejsca mieć nie może. Natomiast wolno przywozić napowrót towary, objęte jednym wywodem częściowo, w którym to razie potrzeba tylko skutecznie odpowiednio odpisanie w wywodzie.

Przed ekspedycją celniczą zważyć należy całą posyłkę dla sprawdzenia wagi czystej i przekonać się o tożsamości towaru przez zbadanie oznaczeń wszystkich sztuk.

Jeżeli towar okaże się nie tym samym, nie należy poddawać go postępowaniu, zapewniającemu ulgi w cłach.

§. 14.

Różnice na wadze przędz i tkanin, dostawionych po obrobieniu w celu wyeksportowania ich do powrotu, nie będą pociągały za sobą poboru opłaty, jeżeli ilość sztuk jest ta sama i jeżeli na obu końcach każdej sztuki znajdować się będą znaki tożsamości. Od tkanin posłanych do pohaftowania, do których materiału potrzebny był dołączony, nie pobiera się opłat przy ekspedycji do powrotu, jeżeli waga tkaniny pohaftowanej nie przewyższa wagi tkaniny nie pohaftowanej i dodanego materiału do haftowania. Jeżeli potrzebnego materiału dostarczył ten, kto haftował, natenczas za powrotem tkaniny pohaftowanej pobierać należy od nadwyżki w wadze, powstałej przez pohaftowanie, opłatę wchodową podług pozycyi taryfy, odnoszącej się do materiału, którym haftowano.

Gdy różnice na wadze są pomniejsze, opłata nie powinna być pobierana, gdy zaś ma być pobierana, obliczać ją należy podług istniejącej taryfy cłowej.

§. 15.

Co do innych towarów, w §. 14 nie wymienionych, różnice na wadze, które powstały w skutek naprawy lub uszlachetnienia towaru, brać należy w rachubę w ten sposób, że gdy różnice te są pomniejsze, nie mają podlegać opłacie, znaczniejsze zaś tylko podług pozycyi taryfy, ściągającej się do materiału, użytego do naprawy lub uszlachetnienia, zawsze jednak pod warunkiem, aby naprawione czyli też odnowione części przedmiotu, wywiezionego do naprawy, przywożone były razem z przedmiotem głównym, do którego należą.

§. 16.

Do wydawania pozwoleń, którym podlega utrzymywanie obrotu towarów uszlachetnionych i uwzględniania żądań w związku z tem będących, jakoteż do sprawowania nadzoru urzędowego (§. 6), upoważnione są dyrekcje skarbowe powiatowe (Inspektorowie skarbowi i graniczni) tego powiatu, w którym znajduje się fabryka (§. 5) starającego się o pozwolenie.

Przywiezienie
napowrót.

Różnice na
wadze.

Upoważnienia
Władz cłowych
i komor.

Do załatwienia ekspedycyi celniczych w obrocie towarów uszlachetnionych (na podstawie pozwoleń wydanych przez Władzę cłową), upoważnione są te komory, które w ogóle przeznaczone są do pobierania cła wwozowego od towarów w mowie będących.

§. 17.

Przekroczenia przeciwko przepisom niniejszym pociągają za sobą oprócz zastrzeżonej odnośnie do tego przypadku utraty pozwolenia (§. 5), postępowanie przepisane ustawami karnymi powszechnymi lub cłowymi.

Przekroczenia
i kary.

§. 18.

Co się tyczy uszlachetniania w okręgu cłowym austriacko-węgierskim, jako też co się tyczy formalności i kontroli w drobnym obrocie pogranicznym rzemieślników, wyrobników itp. w §. 3 wzmiankowanym, trzymać się należy przepisów obecnie obowiązujących.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

